

Acziun «lerts averts» er a Degen

La mesemna avant mezdi avran Ramona Cathomas e Marionna Caduff lur ierts al publicum.

4

En canorta e scolina tar ils uffants sorbs

Guiu Sobiela deditgescha sia contribuziun a las canortas d'uffants ed a la scolina en Saxonia.

15

DIE SÜDOSTSCHWEIZ

LA QUOTIDIANA

Redacziun: Via comerciala 22, 7007 Cuiria, tel. 081 920 07 10, fax 081 920 07 15

Iniziativa per rumantsch grischun resta opziun

■ (mc) La gruppa d'interess «Co vinavant cun il rumantsch grischun?» na lantscha il mument betg in'iniativa dal pievel. Quai ha ella decis ad in inscunter a Casti. La gruppa enturn l'antier derschader federal Giusep Nay e Giusep Blumenthal da Ruschein propona perencunter in nov artigel en la lescha da scola ch'oblighescha la regenza da far in concept cler co vinavant cun il rumantsch grischun en scola. Sia proposta metta ella en discussiun publica e spetga uss era da la Lia Rumantscha e da la Pro idioms pass concrets co resguardar la lingua da standard rumantscha a moda lianta ed obliganta en las scolas rumantschas. L'iniziativa resta tenor Nay dentant vi-

navant in'opziun. Quella preve- da che la populaziun grischuna po decider davart l'obligatori dal rumantsch grischun en las scolas rumantschas.

L'artigel proponi en la lescha da scola concretisescha essenzialmain il cumpromiss sutscrit la fin d'october 2011 tranter exponents da la Pro idioms, dal rumantsch grischun e da la Lia Rumantscha. La proposta vegnia sustegnida da persunalitads ord tut las regiuns rumantschas e da bleras e blers che vulan la pasch e l'unitad tranter Rumantschas e Rumantschs. Per ina politica da linguas consequenta dovria ussa discurs averts e concepts clers.

> PAGINA 2

Franz Weber ha nuot encunter

Bunas schanzas per la realisaziun dalla surbaghegiada Vallada Nova

DA GIUSEP VENZIN / ANR

■ Tenor ils plaids da Franz Weber sa la surbaghegiada Vallada Nova vegnir realisada era sche las habitaziuns ein aunc buca vendidas. Il protector digl ambient e victur dalla votaziun dil 11 da mars di: «La damonda da baghegiar ei vegnida publica da avon la votaziun dalla iniziativa encunter la construcziun da habitaziuns da vacanzas. Quei ei decisiv.» Malgrad quei segn positiv si da Geneva resta Ruedi Rüfenacht skeptics. Igl impressari da Wetzikon vul spitgar l'ordinaziun definitiva avon che vender las habitaziuns. Culla malsegirtad actuala seigi ei tutina buca sempel da vender las habitaziuns. Tenor il sboz dalla ordinaziun presentaus dacuort sa l'interpresa generala Hirzel construir il vitg cun 18 casas cun rond 40 habitaziuns. Ina tiarza dallas habitaziuns ei vendida. Sin fundament d'in recuors dallas organizaziuns dil schurmetg dalla natira ha la vischnaunca da Degen dau la lubientscha da baghegiar per avon duas jamnas. A Degen deva ei igl onn 2000

La surbaghegiada Vallada Nova duei vegnir realisada. Da Franz Weber, il menader dall'iniziativa encunter la construcziun da habitaziuns da vacanzas, dat ei en scadin cass negin recuors.

FOTO G. VENZIN

195 habitaziuns. Da quellas eran 96 habitadas permanent, 86 temporar e 13 insomma buca habitadas. Dallas organizaziuns dil schurmetg sto igl impressari

buca temer novs recuors. Tenor Raimund Rodewald dalla Fundaziun svizra per la protecziun dalla cuntrada hagi sia organizaziun ni la pussevvladad ni la capacitat

da far recuors. L'emprema bade- lada ei prevedida la primavera proxima.

> PAGINA 3

Rafael Manetsch da Siat ha terminau igl emprendissadi mercantil culla nota 5,8. Quei ei stau la megliera nota egl entir cantun Grischun.

MAD

Escha aviarta per Rafael Manetsch

■ (anr/gv) Suentier sia prestaziun oreifra als examens finals digl emprendissadi mercantil anfla Rafael Manetsch en scadin cass escha aviarta ad ina carriera professionala. Il giuven da Siat ha fatg igl emprendissadi tier la Banca Cantunala Grischuna e terminau quei emprendissadi ella partiziun scola professionala da commerci cun maturitad professionala culla nota 5,8. Quei ei la megliera nota egl entir cantun Grischun. Il venderdis ha la Scola professionala comerciala Sur-

selva surdau ad 88 giuvenils igl attest final ch'ei tenor ils plaids dil schef da Zai Simon Jacomet il bigliet d'entrada per la realisaziun da sesez. Dils 88 diplomands han sis contonschii ina nota da rang.

Culla fin digl onn da scola gest finiu finescha era igl engaschi da Iso Tuor ella Scola professionala comerciala Surselva. Digl onn 1991 tochen 2010 eis el staus directur dalla scola menada actualmein da Marcus Beer.

> PAGINA 4

Films impreschiunants a Nairs

■ (anr/bcs) Al Center cultural a Nairs sun gnüts preschantats in gövgia passada trais films cuorts our dal ciclus «Cuntrasts» da la Televisiun Rumantscha. Il film «Pastiziers-Zücher, aventura ed increschantüm» da Manfred Ferrari muossa la vita dals emigrants chi han stuvü bandunar lur patria per survivor. Il seguond film d'eira dad Arnold Rauch ed ha quintà our da la vita

da Cla Famos cul titel «Ün sco ingün – il famus Cla Famos». Il terz film ha quintà l'istorgia incuntra- ria dal prüm film, nempe da duos persunas chi han bandunà la DDR per viver in Svizra. Quel es eir gnü realisà da Ferrari. Ils films cun üna dürada da raduond 25 minuts han quintà trais istorgias particularas.

> PAGINA 7

Ils duos autuors dals films, (da schnestra) Manfred Ferrari ed Arnold Rauch, d'eiran eir preschaints a Nairs.

FOTO B. STECHER

Antschet igl festival Origen cun dus premieras

■ (anr/gns) Gist dus premieras on igls visitaders fidevels digl Origen Festival Cultural vasia la davosa fegn d'emda. A Riom aint igl casti ò Giovanni Netzer, igl intendant digl festival, insceno l'opra «Igl furn da fi» da Benjamin Britten. Ena preschentaziun plagn fi e flomma e chegl an ples gros. Incanto igl public ò pero er la Compagnia Origen, la furnaziun tgi procura

gio siva digl 2005 per bler divertimaint sen tribuna. Chella furnaziun dat agl festival adegna ena otra taimpra ed interpretescha igls tocs biblics pitost an ena furma pi divertenta. Chegl è er igl cass tar igl toc burlesc «Babilonia». Totpiglia dus premieras tgi on sviglia igl interess digl public.

> PAGINA 9

Sot la direcziun da Clau Scherrer on ensemble ed orchester persvadia tar la premiera dall'opra «Igl furn da fi» da Benjamin Britten.

FOTO B. HOFER

Servetsch d'abunents e da distribuiziun: tel. 0844 226 226 mail: abo@suedostschweiz.ch